

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ ṣaḍviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēsikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaḍviṃśaḥ sargaḥ ॥

sāraṇēna rāvaṇaṃ prati pṛthak pṛthag vānarayūthapatīnāṃ
paricayadānam

tadvacaḥ satyamaklībaṃ
sāraṇēnābhibhāṣitam |
niśamya rāvaṇō rājā
pratyabhāṣata sāraṇam || 6.26.1 ||

yadi māmabhiyuñjīran
dēvagandharvadānavāḥ |
naiva sītāmahaṃ dadyāṃ
sarvalōkabhayādapi || 6.26.2 ||

tvaṃ tu saumya paritrastō
haribhiḥ pīḍitō bhṛśam |
pratipradānamadyaiva
sītāyāḥ sādhu manyasē || 6.26.3 ||

kō hi nāma sapatnō mām
samarē jētumarhati |

ityuktvā paruṣaṃ vākyam
rāvaṇō rākṣasādhipaḥ || 6.26.4 ||

ārurōha tataḥ śrīmān
prāsādam himapāṇḍuram |
bahutālasamutsēdham
rāvaṇō'tha didṛkṣayā || 6.26.5 ||

tābhyāṃ carābhyāṃ sahitō
rāvaṇaḥ krōdhamūrcchitaḥ |
paśyamānaḥ samudram taṃ
parvatāmśca vanāni ca || 6.26.6 ||

dadarśa pṛthivīdēśam
susampūrṇam plavaṅgamaḥ |
tadapāramasahyam ca
vānarāṇām mahābalam || 6.26.7 ||

ālōkya rāvaṇō rājā
paripapraccha sāraṇam |
ēśāṃ kē vānarā mukhyāḥ
kē sūrāḥ kē mahābalāḥ || 6.26.8 ||

kē pūrvamabhivartantē
mahōtsāhāḥ samantataḥ |
kēśāṃ śṛṇōti sugrīvaḥ
kē vā yūthapayūthapāḥ || 6.26.9 ||

sāraṇācakṣva mē sarvaṃ
kiṃ prabhāvāḥ plavaṅgamāḥ |

sāraṇō rākṣasēndrasya
vacanaṃ pariprcchataḥ || 6.26.10 ||

ābabhāṣē'tha mukhyajñō
mukhyāṃstatra vanaukasaḥ |
ēṣa yō'bhimukhō laṅkāṃ
nardaṃstiṣṭhati vānaraḥ || 6.26.11 ||

yūthapānāṃ sahasrāṇāṃ
śatēna parivāritaḥ |
yasya ghōṣēṇa mahatā
saprākārā satōraṇā || 6.26.12 ||

laṅkā pratihatā sarvā
saśailavanakānanā |
sarvaśākhāmṛgēndrasya
sugrīvasya mahātmanaḥ || 6.26.13 ||

balāgrē tiṣṭhatē vīrō
nīlō nāmaiṣa yūthapaḥ |
bāhū pragṛhya yaḥ padbhyāṃ
mahīṃ gacchati vīryavān || 6.26.14 ||

laṅkāmbhimukhaḥ kōpā -
dabhīkṣṇaṃ ca vijṛmbhatē |
giriśṛṅgapratīkāśaḥ
padmakiñjalkasannibhaḥ || 6.26.15 ||

sphōṭayatyatisaṃrabdhō
lāṅgūlaṃ ca punaḥ punaḥ |

yasya lāṅgūlaśabdēna
svananti pradiśō daśa || 6.26.16 ||

ēṣa vānararājēna
sugrīvēṇābhiṣēcitaḥ |
yuvarājō'ṅgadō nāma
tvāmāhvayati saṃyugē || 6.26.17 ||

vālinaḥ sadṛśaḥ putraḥ
sugrīvasya sadā priyaḥ |
rāghavārthē parākrāntaḥ
śakrārthē varuṇō yathā || 6.26.18 ||

ētasya sā matiḥ sarvā
yad dr̥ṣṭā janakātmajā |
hanūmatā vēgavatā
rāghavasya hitaiṣiṇā || 6.26.19 ||

bahūni vānarēndrāṇā -
mēṣa yūthāni vīryavān |
parigr̥hyābhiyāti tvām
svēnānikēna marditum || 6.26.20 ||

anuvālisutasyāpi
balēna mahatā vṛtaḥ |
vīrastiṣṭhati saṅgrāmē
sētuhēturayaṃ nalaḥ || 6.26.21 ||

yē tu viṣṭabhya gātrāṇi
kṣvēḍayanti nadanti ca |

utthāya ca vijṛmbhantē
krōdhēna haripuṅgavāḥ || 6.26.22 ||

ētē duṣprasahā ghōrā -
ścaṇḍāścaṇḍaparākramāḥ |
aṣṭau śatasahasrāṇi
daśakōṭīśatāni ca |
ya ēnamanugacchanti
vīrāścandanavāsinaḥ || 6.26.23 ||

ēṣaivāśaṃsatē laṅkāṃ
svēnānīkēna marditum |
śvētō rajatasankāśa -
ścapalō bhīmavikramaḥ || 6.26.24 ||

buddhimān vānaraḥ śūra -
striṣu lōkēṣu viśrutaḥ |
tūrṇaṃ sugrīvamāgamyā
punargacchati vānaraḥ || 6.26.25 ||

vibhajan vānarīm sēnā -
manīkāni praharṣayan |
yaḥ purā gōmatītīrē
ramyaṃ paryēti parvatam || 6.26.26 ||

nāmnā saṃrōcanō nāma
nānānagayutō giriḥ |
tatra rājyaṃ praśāstyēṣa
kumudō nāma yūthapaḥ || 6.26.27 ||

yō'sau śatasahasrāṇi
 saharṣaṃ parikaṛṣati |
 yasya vālā bahuvyāmā
 dīrghalāṅgūlamāśritāḥ || 6.26.28 ||

tāmrāḥ pītāḥ sitāḥ śvētāḥ
 prakīrṇā ghōradarśanāḥ |
 adīnō vānaraścaṇḍaḥ
 saṅgrāmamabhikāṅkṣati |
 ēṣō'pyāśaṃsatē laṅkāṃ
 svēnānikēna marditum || 6.26.29 ||

yastvēṣa siṃhasaṅkāśaḥ
 kapilō dīrghakēsaraḥ |
 nibhṛtaḥ prēkṣatē laṅkāṃ
 didhakṣanniva cakṣuṣā || 6.26.30 ||

vindhyaṃ kṛṣṇagiriṃ sahyaṃ
 parvataṃ ca sudarśanam |
 rājan satatamadhyāstē
 sa rambhō nāma yūthapaḥ |
 śataṃ śatasahasrāṇāṃ
 triṃśacca haripuṅgavāḥ || 6.26.31 ||

yaṃ yāntaṃ vānarā ghōrā -
 ścaṇḍāścaṇḍaparākramāḥ |
 parivāryānugacchanti
 laṅkāṃ marditumōjasā || 6.26.32 ||

yastu karṇau vivṛṇutē
 jrmbhatē ca punaḥ punaḥ |
 na tu saṃvijatē mr̥tyō -
 rna ca sēnāṃ pradhāvati || 6.26.33 ||

prakampatē ca rōṣēṇa
 tiryak ca punarīkṣatē |
 paśya lāṅgūlavikṣēpaṃ
 kṣvēḍatyēṣa mahābalaḥ || 6.26.34 ||

mahājavō vītabhayō
 ramyaṃ sālvēyaparvatam |
 rājan satatamadhyāstē
 śarabhō nāma yūthapaḥ || 6.26.35 ||

ētasya balinaḥ sarvē
 vihārā nāma yūthapāḥ |
 rājañchatasahasrāṇi
 catvāriṃśattathaiva ca || 6.26.36 ||

yastu mēgha ivākāśaṃ
 mahānāvṛtya tiṣṭhati |
 madhyē vānaravīrāṇāṃ
 surāṇāmiva vāsavaḥ || 6.26.37 ||

bhērīṇāmiva sannādō
 yasyaiṣa śrūyatē mahān |
 ghōṣaḥ śākhāmṛgēndrāṇāṃ
 saṅgrāmamabhikāṅkṣatām || 6.26.38 ||

ēṣa parvatamadhyāstē
 pāriyātramanuttamam |
 yuddhē duṣprasahō nityaṃ
 panasō nāma yūthapaḥ || 6.26.39 ||

ēnaṃ śatasahasrāṇāṃ
 śatārdhaṃ paryupāsate |
 yūthapā yūthapaśrēṣṭhaṃ
 yēṣāṃ yūthāni bhāgaśaḥ || 6.26.40 ||

yastu bhīmā pravalgantīm
 camūṃ tiṣṭhati śōbhayan |
 sthitāṃ tīrē samudrasya
 dvitīya iva sāgaraḥ || 6.26.41 ||

ēṣa dardurasaṅkāśō
 vinatō nāma yūthapaḥ |
 pibaṃscarati yō vēṇāṃ
 nadīnāmuttamāṃ nadīm || 6.26.42 ||

ṣaṣṭiḥ śatasahasrāṇi
 balamasya plavaṅgamāḥ |
 tvāmāhvayati yuddhāya
 krōdhanō nāma vānaraḥ || 6.26.43 ||

vikrāntā balavantaśca
 yathā yūthāni bhāgaśaḥ |
 yastu gairikavarṇābhaṃ
 vapuḥ puṣyati vānaraḥ || 6.26.44 ||

*avamatya sadā sarvān
vānarān baladarpitaḥ |
gavayō nāma tējasvī
tvāṃ krōdhādabhivartatē || 6.26.45 ||*

*ēnaṃ śatasahasrāṇi
saptatiḥ paryupāsatē |
ēṣaivāśaṃsatē laṅkāṃ
svēnānikēna marditum || 6.26.46 ||*

*ētē duṣprasahā vīrā
yēṣāṃ saṅkhyā na vidyatē |
yūthapā yūthapaśrēṣṭhā -
stēṣāṃ yūthāni bhāgaśaḥ || 6.26.47 ||*

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye
yuddhakāṇḍē ṣaḍviṃśaḥ sargaḥ ||*